

Kirsten Johansen var kontoruddannet, inden hun blev klinikassistent og desuden uddannet massør. I dag arbejder hun primært med administrative opgaver i omsorgstandplejen.

KIRSTEN SENDER TANDLÆGEN HJEM I STUERNE

Flere medlemmer arbejder med omsorgstandpleje, hvor arbejdet foregår hjemme hos borgerne eller på plejehjem. Vi har været hos Hjemmetandlægen i Solrød og fundet ud af, at det bestemt ikke er et job, man kommer sovende til

MAN SKAL VÆRE DEDIKERET, siger Kirsten Johansen med et fast blik som for at sikre sig, at budskabet er modtaget.

I fire år har hun været klinikassistent og driftsansvarlig hos Hjemmetandlægen i Solrød. De kører ud til patienter, som bliver visiteret, fordi de ikke selv kan komme ind på en tandklinik på grund af fx demens, hjerneblødninger eller andre komplikationer, der binder dem til hjemmet.

Den grundlæggende forskel på arbejdet i omsorgstandplejen og en almindelig tandklinik er, at borgeren sidder i sin egen lænestol eller kørestol og ikke en tandlægestol, der kan lægges ned og hæves eller sænkes.

- De har måske sammenfald i ryggen, som gør, at borgeren ikke kan rette hovedet op og synker sammen i kroppen. Det vanskeliggør behandlingen, forklarer Kirsten Johansen.

Nogle borgere er det derfor lettere at undersøge og lave behandlinger på i deres seng. Og det er tidskrævende arbejde. Derfor må hun og kollegerne endelig ikke være eller virke stressede ude hos borgerne.

Kirsten Johansen i Hjemmetandlægens udkørende team sørger for at dække op til patienten, børste proteserne og holde lyset, fordi der måske ikke er nok lys hos borgeren. Derfor har de altid teleskop LED-lygter og pandelamper med.

→
- Det kan forværre en situation. Så man bruger den tid, der skal til, siger Kirsten Johansen roligt.

STORT KOORDINERINGSARBEJDE

Kirsten Johansen møder ind hver dag klokken 7.30. Hun starter med at tjekke, at dagens program stemmer med journalerne, om grejet er pakket og klar til bilerne, og at borgerne eller plejehjemmene har fået besked om, at tandlægen kommer. Senere følger hun op på programmet fra dagen før, og om nogle skal have nye tider.

- Der er fx koordinering med hjemmeplejen, som skal ud at låse op. Og hvis en borger skal i dagcenteret klokken 10, så prøver vi at lægge dagsprogrammet, så hun kommer først. Men da vi dækker kommuner helt nede fra Nakskov og op til Rørvig i Odsherred, prøver vi også at samle aftalerne og få logistikken til at hænge sammen, så vi ikke skal

køre fra den ene ende af landet til den anden, forklarer Kirsten Johansen, der også står for det administrative koordineringsarbejde for kontoret i Jylland fra sit skrivebord i Solrød.

Hver dag kører et team bestående af en klinikassistent og en tandplejer eller tandlæge ud på besøg hos borgerne. Derfor er der ingen traditionel tandlægestol hos Hjemmetandplejen. Her er almindelige hæve-sænke-borde og computerskærme til de mange administrative opgaver, et køleskab og en autoklave til at rengøre udstyret, og så højskabe med alt det mobile udstyr, som de tager med ud til borgerne, såsom mobilt røntgenapparat, pandelamper, bor, sug, bedøvelse og tænger til at trække tænder ud med.

PASSER PÅ KROPPEN

En arbejdsdag for det udkørende team byder på mange kilometers kørsel i

en af Hjemmetandlægens små varebiler. Her er plads til grejet bag og albu-erum nok på forsæderne til at skrive journal på en computer. Som regel er det tandlægen eller tandplejeren, der kører bilen ud, så klinikassistenten kan læse journaler og forberede sig på, hvilke patienter de skal ud til. Og på vejen hjem er det klinikassistenten, der kører bilen, mens behandleren afslutter journalen.

- Vi er altid to ude i et team, så man kan aflaste hinanden og skiftes til at stå rigtigt i forhold til lyset og borgeren, siger hun.

Hver medarbejder får tilbudt gratis fitness for at styrke kroppen. Kirsten Johansen har valgt at gå til yoga for at holde sig stærk. For det kan være hårdt for kroppen ude hos patienterne med skæve stillinger og udstyr, som skal bæres ud af bilen og ind igen.

- Derfor er det udkørende personale

/ PAS PÅ KROPPEN, KLINIKASSISTENT!

på deltid og arbejder kun to og højst tre dage om ugen for ikke at belaste kroppen, fortæller hun.

MED UD I MARKEN

Kirsten Jakobsen arbejder dog 34 timer. De fleste af dagene på kontoret, men en dag om ugen tager hun ofte ud som klinikassistent. Det prioriterer hun for at holde sig ajour.

- Det er meget rart at vide, hvad der foregår ude i marken. For alle de planer, jeg lægger herinde på kontoret, kan altså ikke altid lade sig gøre, fordi så skal fru Jensen på toilettet, eller en borger er blevet syg, og så skrider hele dagens program, siger hun og ryster på hovedet.

Det er ikke noget for Kirsten Johansen at 'sidde med suget hele dagen på en klinik', som hun siger. Nej tak, der har hun været. Både hos en almindelig tandlæge og i en implantatklinik.

- Det er dejligt arbejde. Jeg elsker det. Men man skal kunne se fordelene i at gøre en forskel for nogle mennesker, som ellers ikke ville have fået den her hjælp, siger hun og uddyber:

- Mange infektioner stammer fra dårlig mundhygiejne. Så det er vigtigt, at vores ældre borgere også får kigget tænder og mundhule efter og samtidig, at de har en ordentlig tyggefunktion, så de kan tygge deres mad, forklarer hun alvorligt.

- Man skal være dedikeret til det her. Og kunne se udfordringen i at gøre en forskel. //

Arbejdet i omsorgstandplejen kan være udfordrende for ergonomien, fordi der ofte skal tages hensyn til patientens fysik og psykiske tilstand.

- Men mange klinikassistenter tager ikke ergonomien alvorligt nok, mener skolechef Bo Danielsen fra Skolen for klinikassistenter og tandplejere (SKT) i København.

- Det skal man for at holde til en travl dagligdag. Der er altid i løbet af dagen behandlingssituationer, hvor man ikke kan arbejde ergonomisk korrekt. Men det må man kompensere for ved at arbejde hensigtsmæssigt den øvrige tid. Og så vil en rutine med at udføre daglige øvelser og afspænding i nakke- og skuldermuskulaturen hjælpe, siger Bo Danielsen, der på SKT har pausegymnastik med i arbejdet og ofte slutter undervisningen af med et par minutters nakke- og skulderøvelser.

TIPS TIL BEDRE ERGONOMI UDE I MARKEN

Det kan være en fordel, at borgeren bliver liggende i egen seng, fordi det gør det lettere at få et overblik over munden. Tandklinikpersonale skal dog IKKE varetage forflytninger af ældre og handicappede. Det skal udføres af pårørende eller plejepersonale.

Hvis muligt, kørsen helt op i højden, men undgå at hæve hovedgærdet. Fjern hovedgærdet for at komme tættere på, hvis det er muligt. Læg en mindre pude under nakken og ikke under baghovedet på patienten, så munden kommer mere i vandret og giver et større overblik.

Hvis borgeren sidder i kørestol, som kan lænes tilbage i ryggen, kan det også skabe større overblik over munden.

Pas på din krop:

- / Bøj i hofter og knæ.
- / Stå med afstand mellem fødder og bøjede knæ for at komme ned til borgeren, der ofte sidder eller ligger lavt.
- / Forsøg at finde støtte til hænder og underarme.
- / Sørg for godt lys. Brug fx pandelampe eller lys monteret på egne briller.

Kilde: 'Ergonomi i tandplejen', pjese fra BrancheArbejdsmiljørådet Social&Sundhed

OM BRANCHESEKTION SUNDHED & VELVÆRE

Er du ansat hos praktiserende tandlæger, læger eller i et fitnesscenter, hører du hjemme i Branchesektion Sundhed & Velvære, en af syv branchesektioner under HK/Privat. Branchesektionen har ca. 8.000 medlemmer og er ledet af en bestyrelse, der vælges hvert 4. år på et delegeretmøde.

Formand
Bonnie Blirup,
mobil: 31 23 75 78,
e-mail: bonniebli@ofir.dk

Redaktionssekretær
Yasemin Yigit (DJ),
tlf.: 33 30 44 01,
e-mail: yasemin.yigit@hk.dk

DEADLINE FOR KOMMENDE NUMRE

Har du en idé til en artikel til Branchesektion Sundhed & Velværes sider i HK/Privatbladet, kan du kontakte:

Jeanette Hansen,
mobil: 22 40 28 91,
e-mail: jeanettehansen@mail.dk

NR. 07
Udkommer 25. august
Deadline er 16. juni

NR. 08
Udkommer 29. sept.
Deadline er 25. august

NR. 09
Udkommer 27. okt.
Deadline er 22. sept.

SUNDHED ER AFGØRENDE - OGSÅ DIN

/ FAGLIGT SYNSPUNKT

Af Bente Mentz,
tandklinikassistent
og medlem
af bestyrelsen
i Branchesektion
Sundhed &
Velvære

VI LEVER LÆNGERE. Hvis flere af os skal have et virksomt liv med høj kvalitet, er sundhed afgørende. Og det stiller krav til alle os inden for sundheds- og velværebranchen - uanset om vi er lægesekretærer, tandklinikassistenter, ansat hos kiropraktor, fysioterapeut eller andet. Vi skal i stadig stigende grad kunne yde den sundhedsindsats, der er behov for.

Fx møder vi som sundhedspersonale i dag patienter fra 1-årsalderen og op mod 100 år. Vi møder raske, såvel som syge eller bange patienter. Uanset hvad de er, er deres sundhed vigtig for deres livskvalitet, og derfor har de behov for et besøg på en klinik eller praksis af og til.

Men ikke alle patienter kan fx passe tandsundheden på konventionel vis. Artiklen her på midtersiderne om Kirsten Johansen fra Hjemmetandlægen i Solrød er et godt eksempel herpå. Vi kan læse om Kirstens mange gøremål i det udkørende team; blandt andet hendes fremsynede koordinering af dagens arbejde, hvordan hun medmenneskeligt tager hånd om svækkede eller nervøse patienter, og hvordan hun sørger for at aflaste sig selv med ergologi og sport i fritiden.

Vi har alle en uddannelse, der gør os i stand til at håndtere de mange udfordringer, som vores hverdag byder på, ligesom den giver os mange muligheder for spændende jobs både i traditionel forstand på en privatklinik, men også i kommunalt eller regionalt regi, på specialklinikker, som frivillig gennem fx Tandsundhed uden grænser eller på mobile klinikker til udsatte borgere i vores eget nærmiljø.

Sundhed er afgørende for alle vores medlemmer. Men sundheden blandt os, der udfører arbejdet, er mindst lige så vigtig. Derfor er det vigtigt, at du passer på dig selv, når du er derude. Helt ligesom Kirsten.

fs_sv@hk.dk

FAGLIGT NYT

SKRIV KURSUS I KALENDEREN

Branchesektion Sundhed & Velvære holder kursus 18. november i Middelfart. Under kurset kan tandklinikassistenter blive klogere på patientsikkerhed, lægesekretærer blive skarpe på overenskomstforhandlinger, og alle kan blive forberedte til lønforhandling. Sæt allerede nu kryds i kalenderen, og hold øje med denne spalte i bladet den kommende tid.

ALMINDELIG RENGØRING ER IKKE NOGEN HK-OPGAVE

Flere medlemmer får tilføjet almindelig rengøring til opgaveporteføljen efter den seneste opdatering af NIR, og det bekymrer faglig sekretær i HK/Privat Charlotte Meyer.

- Den almindelige rengøring er ikke en opgave for en HK'er, men for en 3F'er. Hvis HK'erne alligevel begynder at lave 3F'ernes arbejde, er de med til at underminere begge fag, siger Charlotte Meyer.

Klinikhygiejnen er til gengæld entydigt HK'ernes opgave, forklarer hun, og den opgave er også blevet mere omfattende efter opdateringen.

- Hvis det er nødvendigt, at medlemmerne påtager sig mere ansvar eller flere opgaver, skal det enten udløse en højere løn eller flere lønnede timer. Ellers må det løses med flere ansatte, siger Charlotte Meyer.

Hun opfordrer medlemmerne til at tale med deres arbejdsgiver om det.

BLIV SKARP TIL KLAGE- OG KONFLIKTHÅNDTERING

Lær at tage positivt imod klager, og bliv super skarp til at kommunikere dig uden om konflikter med kunderne, når underviserne Per Møller og Jan Bredvig holder et særligt kursus for HK'ere, der arbejder med kundehåndtering.

Der er begrænsede pladser, så skynd dig at tilmelde dig kurset 2. oktober kl. 09.30-16.00 på Scandic Horsens. Det gør du på **MitHK** på kursusnummer **0750-17-02**. Det er helt gratis, og du vil også få dækket tabt arbejdsfortjeneste og transport.

Hvis du slet ikke kan vente, kan du smuglæse dig til lidt mere om klage- og konflikthåndtering - blot for callcentermedarbejdere - på www.e-pages.dk/hk/1956/